

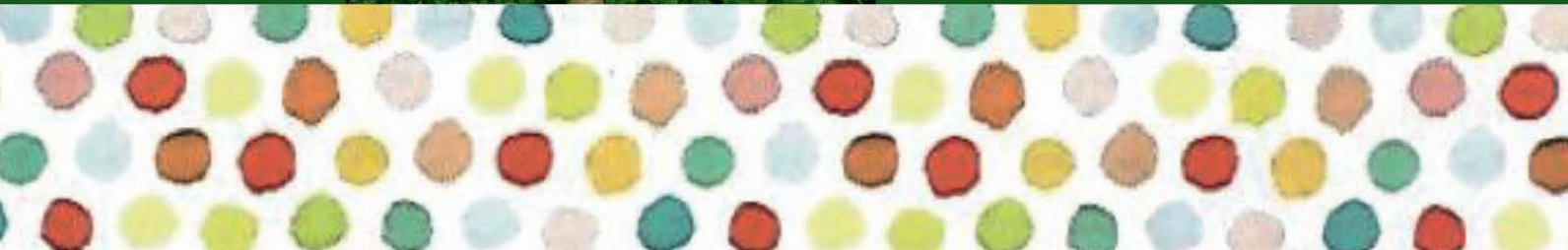
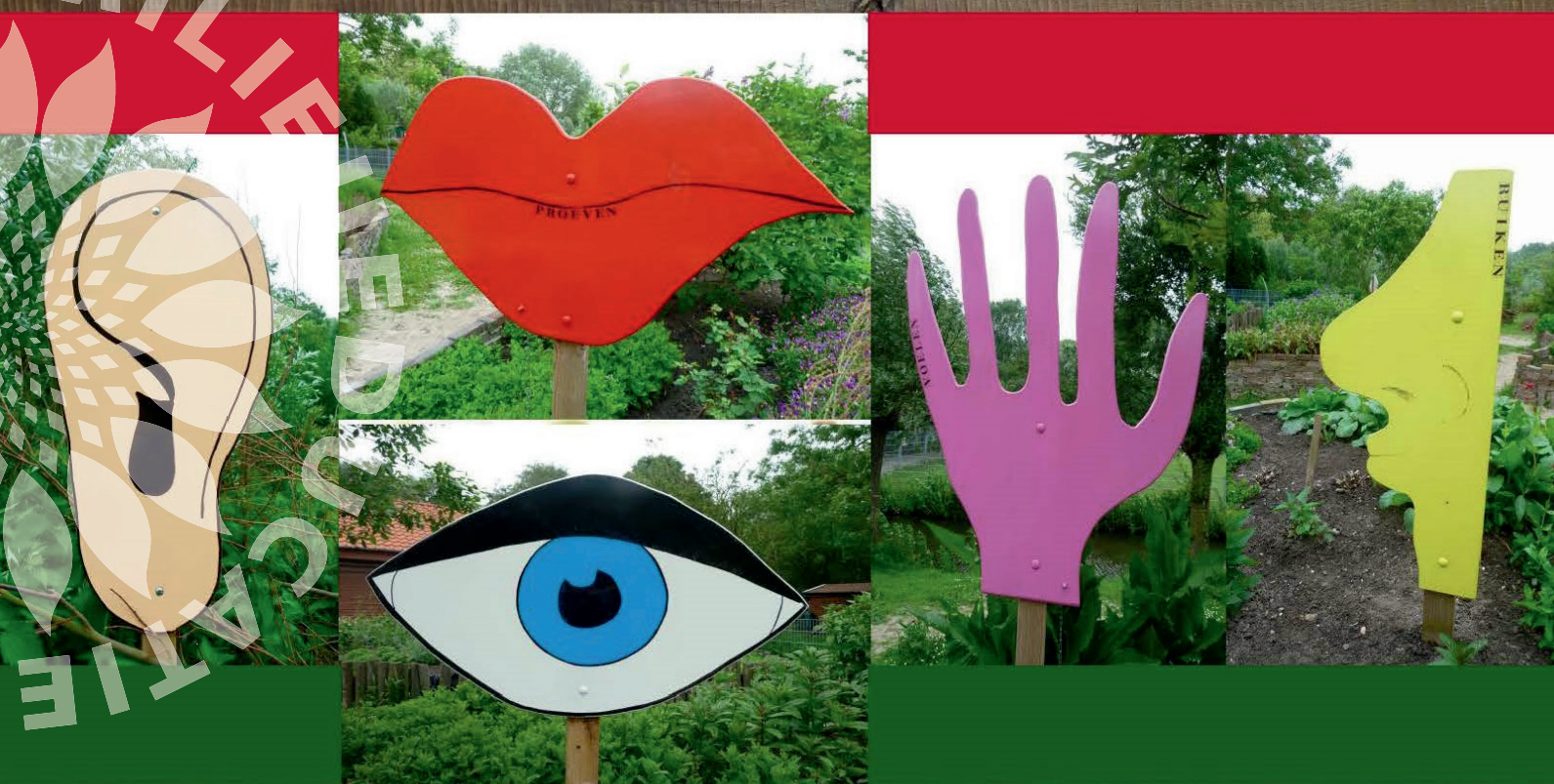

Den Haag

leerkracht

Zintuigenspel in de ontdektuin

ONTDEK TUIN

Zintuigenspel in de ontdektuin (Zuiderpark)

Naast het veldwerkcentrum in het Zuiderpark ligt de ontdektuin. In de ontdektuin staan 5 grote gekleurde figuren in de grond: een mond, een neus, een oor, een oog en een hand. In het plantvak of in de buurt van dit figuur kun je met de 5 zintuigen ontdekkingen doen. Proeven, ruiken, horen, zien en voelen. Daarvoor gebruik je de tas met inhoud van het zintuigenspel

Wat heb je nodig?

De zintuigenspel tas:

- speelbord met draaischijf
- 5 sets (5 zintuigen) met 10 opdrachtkaartjes aan een ring
- 5 tasjes (5 zintuigen) met gekleurde kralen.
- 1 tasje met (groene) touwtjes
- 1 beschrijving van het spel (dit formulier)

Het spel:

Verdeel de groep in groepjes van 3 - 4 kinderen. Leg het rad op de tafel. Haal de 50 opdrachten van de ring en leg ze per zintuig bij elkaar. U heeft nu 5 stapels met elk 10 opdrachten.

Ieder groepje draait nu om de beurt aan het rad. De pijl kan op het volgende terecht komen:

Oog = zien = wit

Neus = ruiken = geel

Mond = proeven = rood

Oor = luisteren = lever kleur

Hand = voelen = roze

Valt de pijl op de **hand**. De spelleider geeft de leerlingen een opdracht van het stapeltje **voelen / roze**. Lees samen met de leerlingen de opdracht. Wijs het vak aan waar ze de opdracht moeten uitvoeren. Ze gaan nu naar dat vak en voeren de opdracht daar uit. Help zo ieder groepje op weg.

Heeft een groepje de opdracht uitgevoerd dan komen ze terug bij de spelleider. Ze vertellen hun bevindingen. Is de opdracht goed uitgevoerd? Geef ze een kraal met de kleur van de opdracht. De leerlingen rijgen deze aan hun eigen (groene) draad. Ze draaien nu opnieuw aan het rad. De werkwijze herhaalt zich. De kralen draad zal gaan groeien.

Belangrijk! Dit spel is geen wedstrijd. De ene opdracht duurt iets langer dan de ander. Het beste resultaat heeft u als ze met aandacht de opdrachten uitvoeren.

Opruimen:

Verzamel alle 50 kaartjes. Verdeel ze weer in de 5 categorieën. (Proeven, ruiken, horen, zien en voelen.) Doe ze terug aan de metalen ring. Stop de opdrachten bij elkaar in het opdrachtenzakje. Haal alle kralen van de groene draad en verdeel ze terug in de gekleurde zakjes. Stop de zakjes en het rad terug in de tas.

Horen

Luister eens goed?

- Hoor jij een vogel?
- Is de vogel aan het zingen?
- Probeer eens te zoeken waar de zingende vogel verstopt zit.
- Kun jij het geluid nadoen?

Horen

Let goed op!

- Klap eens met twee handen in de lucht.
- Dat klinkt goed!
- Klap nu eens met twee handen vlakbij de grond.
- Wat voor verschil hoor je?
- Klap nu eens in de buurt van een grote struik? Hoe klinkt dat?

Horen

Luister goed!

- Kun jij 2 dingen horen wat niet uit de natuur afkomstig is?
- Wat hoor je?
- Kun jij een geluid nadoen?
- Vind je het een fijn geluid?

Horen

Leg 1 hand op je rechter oor.

- Wat hoor je nu?
- Leg 1 hand op je linker oor.
- Wat hoor je nu?
- Met welk oor kun jij beter horen?
- Leg nu twee handen op je oren. Wat hoor je nu?
- Wat hoor je niet meer?

Probeer nu eens iets te vertellen aan elkaar wat je ziet. Lukt dat?

Horen

Luister eens goed.

Hoor jij de wind?

Van welke kant hoor jij de wind waaien?

Wat hoor je in de wind bewegen? Takken blaadjes of?

Is er wel wind? Hoe kun je dat zien?

Horen

Kies ieder een dierengeluid. Oefen even met elkaar, door elkaar. Verspreid je over de ontdektuin. Verstopt je. Maak nu je dierengeluid. Wees stil. Hoor je ook nog de andere dieren. Welk dier zit het dichtstbij?

Horen

Ga eens vlakbij de vijver staan. Hier wonen kikkers en padden. Luister heel goed. Kun jij padden of kikkers horen kwaken?
Hoor je het vandaag niet? Maak dan zelf eens een kikkergeruid. Reageren de kikkers of padden op jou gekwaak?

Horen

Ga met je ruggen tegen elkaar staan. Geef elkaar een hand. Sluit nu je ogen. Van wiens kant komt het meeste geluid?
Horen jullie allemaal een vogel?
Noem om de beurt een geluid wat je hoort.

Horen

Luister goed!
Doe je ogen dicht.
* Waar komt het meeste geluid vandaan. Wijs ernaar.
* Ga nu op 1 been staan. Doe je ogen weer dicht. Waar komt nu het meeste geluid vandaan. Wijs ernaar.

Horen

1 persoon doet staand zijn ogen dicht.
De andere gaat ergens in de tuin een plek zoeken.
Deze persoon roept "koek koek". Kun jij aanwijzen in welke richting hij zit? Wissel nu van beurt.

Proeven

In dit perk groeien allerlei planten met bijzondere smaken.

Pluk voorzichtig een klein blaadje van de plant waar je heerlijke thee mee kunt maken. Het wordt ook wel "nane" genoemd.

Je mag het blaadje proeven. Lekker? Weet je ook hoe de plant heet?

Hint!! Er zijn ook witte 'konings' snoepjes met deze geur.

Deze plant groeit heel snel. We noemen het Oost-indische kers. Het heeft groene ronde bladeren en er groeien allerlei bloemetjes aan in oranje, geel en rood.

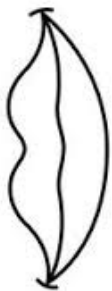
Wist je dat je deze bloemetjes en zelfs het blad kunt eten. Lekker in een salade ook kleurrijk om te zien.

Als je durft mag je een klein bloemetje of stukje blad proeven.

Je kunt hem ook uitspugen als je het niet lekker vindt.

Waar smaakt het naar?

Proeven

Je hebt vast wel eens verschillende dingen gegeten die allemaal anders smaakten.

Op je tong heb je smaakpapillen, die zeggen of iets **zoet, zout, bitter of zuur is.**

Kun je aanwijzen waar op je tong de smaakpapillen voor zoet eten zitten.

Doe dit ook voor zout, bitter en zuur.

Proeven

Je mag een blaadje van de Steviaplant pakken.

Leg hem op je tong, nee nog niet kauwen.

Proef je al wat?

Nu mag je erop kauwen, en nu wat proef je nu? Iets anders of is het hetzelfde?

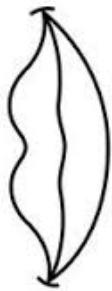
Waar op je tong proef je de smaak?

Je mag het blaadje altijd uitspugen.

Je hoeft hem niet door te slikken.

Wist je dat Stevia een vervanger is voor suiker en in de groene Coca Cola zit?

Proeven

Zoek 2 verschillende blaadjes in de plantenbak met de mond.
1 glad en 1 ruw. Of 1 klein en de ander groot.
Leg ze om beurten tegen je lippen aan.
Wat voel je bij het gladde blad?
Wat voel je bij het ruwe blad?

Proeven

In dit perk heb je verschillende soorten planten staan.
De 1 blijft stevig staan en de ander wordt zachtjes door de wind heen en weer gewiegd.
Je gaat nu tegen verschillende planten blazen.
Welke blijven er stevig staan?
Welke waaien zachtjes mee?

Proeven

Wisten jullie dat sommige hoestdrank gemaakt is van tijm.
We noemen dit dan tijmsiroop.
Kun je het plantje vinden in het perk met de mond en anders mag je ook in een andere plantenbak speuren.
Als je durft mag je een klein stukje in je mond doen en er even op kauwen.
Ook heel lekker door de soep.

Proeven

Jullie hebben vast wel eens pizza of pasta gegeten. Heel lekker hierbij is basilicum. Het is een sterk geurend plantje met fel groene bladeren.
Als je hem hebt gevonden mag je een klein blaadje proeven.
Ook heel lekker met een tomaatje
Hmmm..... smullen maar.

Proeven

Zoek een plantje in de bak met de mond, waarvan je denkt dat ie lekker smaakt.
Pak een blaadje, maak hem klein tussen je vingers.
Hoe ruikt het? Doe hem nu in je mond, niet kauwen.
Hoe proeft het? Spuug het blaadje uit.

Proeven

Deze opdracht doe je samen.
De 1 heeft zijn ogen dicht en de ander plukt een blaadje. Degene met de ogen dicht probeert te proeven welke plant dit is en zoekt de plant op in de bak met de mond.
Nu mag de ander raden.

Ruiken

Zoek een mooi plekje uit in de tuin.

- Doe je ogen dicht.
- Wat ruik je allemaal nog meer dan planten, bomen en bloemen?

Ruiken

- Wrijf een blaadje over je vingers.
- Wat ruik je?
- Probeer het ook met een blad van een andere boom of struik.
- Wat ruikt het lekkerst?

Ruiken

Sta eens even stil.

- Haal eens diep adem door je neus.
- Is de lucht warm of koud?
- Voel je de lucht langs je neusvleugels naar binnen glippen?

Ruiken

Ga de tuin in en ga op zoek naar iets dat heel vies ruikt.

Vraag nu iemand anders hieraan te ruiken.

Vindt de ander het vies of misschien wel heel lekker

Ruiken

Ga naar de bak met de neus

- Kun je een plantje vinden die naar pepermint of citroen ruikt?
- En heb je ze gevonden?

Welke vond je het lekkerst?

Ruiken

Aan bloemen kun je ruiken.

- Zoek een bloem
- Ruik je iets of niets?
- Vind je het lekker of vies?
- Ruik nu aan een andere bloem
- Hoe ruikt deze?

Ruiken

Zoek een bloem of plant uit.

- Ruik hier goed aan en zet nu 2 grote stappen vanaf je bloem en ruik nu nog eens
- Ruik je de bloem nog steeds?
- Hoeveel stappen ver ruik jij de bloemen nog?

Ruiken

Dit doe je in tweetallen.

- 1 persoon doet zijn ogen dicht.
- De ander zoekt een bloem uit en laat de ander er aan ruiken.
- Hij mag niet kijken!
- Nu lopen jullie samen naar de bloemen.
- Degene die net geroken heeft mag zijn ogen openen en nu de bloem zoeken die hij net geroken heeft.

Ruiken

Pas gemaaid gras ruikt heel lekker.

- Heb jij dat wel eens geroken?
- Neem een plukje gras en wrijf het tussen je vingers.
- Ruik je iets?

Ruiken

In de tuin staat een plant die ruikt naar cola.

Kun jij hem vinden?
Ik zal je een handje helpen. De plant staat in de bak met de NEUS.
En????
Vind jij cola lekker?

Voelen

Welke vloerbedekking voel je hier?

Doe je schoenen uit en loop op je sokken of blote voeten over het gras, zand, tegels, straatstenen of iets anders.

Welke vloerbedekking is het zachts? En welke is het hardst?

Voelen

Hierbij ga je als duo's op pad, waarbij 1 persoon de ogen dichtdoet en de ander hem rondleidt.

Laat degene met de ogen dicht allerlei zaken voelen die je onderweg tegenkomt.

Kan degene met de ogen dicht raden wat zij/hij voelt? Voelt dit ruw, glad, prikkend, zacht, groot of klein?

Voelen

Wrijf een blaadje over je vingers. Hou even vol. Krijgen je vingers een andere kleur? Probeer het ook met een blad van een andere boom of struik.

Voelen

Pak een tak vast van een boom of struik. Hoeveel knoppen tel je aan deze tak vanaf je hand naar het einde van de tak. Raak 1 knop voorzichtig aan. Voelt hij hard, zacht, glad of plakkerig.

Voelen

Pluk een grasspriet met een lange steel. 1 kind doet zijn ogen dicht. Kriebel nu heel zachtjes met de grasspriet over zijn of haar gezicht.

Voelen

Wat voelt er zachter: een blaadje van een struik of en stoeptegels? Voel maar. Raak nog iets aan wat heel hard is. Raak nog iets aan wat heel zacht is.

Voelen

De zon maakt met haar stralen het stenen muurtje lekker warm. Zoek en muurtje van steen. Waar voelt de muur warm? Zoek een plekje in de schaduw. Hoe voelt dat?

Voelen

Ga in de Ontdektuin naar de bak met de hand. Kun je een plant vinden die harig is. Voel er maar eens aan. Kun je een plant vinden die gladde blaadjes heeft. Voel er maar eens aan.

Voelen

Ga in de ontdektuin naar de bak met de hand. Hier groeit een hele stekelige plant. Durf jij hem heel voorzichtig aan te raken.

Oei!! Let op dat ie je niet prikt.

Voelen

Bomen, planten en bloemen hebben onder andere aarde nodig om te groeien. Zoek een plekje met aarde op waar je de volgende test kan doen: Leg je hand op de aarde. Wat voel je? Steek nu 1 vinger in de grond. Is het droog, nat, warm of koud.

Zien

Kijk eens in het rond.
Noem 4 dingen die jou door hun kleur heel erg opvallen?
Hoe komt dat?
Wat zou jij aantrekken om juist **NIET** op te vallen?

Ontdek jij misschien ook een beestje of plant die juist niet wil opvallen. Hoe doet hij dat?

Zien

Kijk eens in de lucht.
Zijn er vandaag witte wolken?
Waar lijken ze op?
Welk beest zie jij?
Welke kant gaan de wolken op?
Loop nu deze richting op met je neus in de wolken. Houd je armen recht voor je. Als er geen wolken zijn. Zie jij dan iets vliegen? Gaat het binnenkort regenen denk jij?

Zien

Kijk eens goed naar de planten.

- Zie jij beestjes op de planten?
- Kijk eens, wat zijn ze aan het doen?
- Zitten ze stil?, steken ze hun tong uit, maken ze geluid?
- Kun jij ze nadoen?
- Zie jij beestjes onder de planten? Wat doen ze?

Zien

Kijk eens om je heen?
Tel nu eens goed. Hoeveel verschillende kleuren tel jij?
Tel ze op je vingers. Zijn er meer dan 10 kleuren?
Heb jij kleding aan met dezelfde kleur als de bloemen?

Zien

Zoek een bloem.
Tel eens hoeveel blaadjes deze bloem heeft. Kun je een bloem vinden met nog meer bloemblaadjes?

Zijn er ook bloemen met meerdere *gekleurde* blaadjes?

Zien

Kijk om je heen.

Zie jij ergens een vogel?
Zie jij ergens een vogel - nestje?
Zie jij een vliegtuig in de lucht?
Zie jij een insect?
Waar vliegt hij naartoe?

Zien

Ga naast de plantenbak staan.
Kijk eens naast je:

Zie je verschillende planten?

- Welke plant is langer dan jij?
- Hoeveel planten zijn korter dan jij?
- Zijn er planten met steeltje zo dik als jouw vingers?
- Kijk eens ,waar zou jij zonder iets aan te raken je vinger tussen kunnen steken?

Probeer eens. Zie je iets bewegen?

Zien

Ga voor de bak met planten staan.
Zet nu twee stappen achteruit.

- Wat zie je. Noem het op
- Leg nu 1 hand op je rechter oog.
- Wat valt je op?
- Welke plant is nu dichterbij of verder weg?
- Leg nu je hand alleen op je linker oog?
- Gebeurt er nu het zelfde?
- Kijk nu weer met twee ogen....
- Wat vind je prettiger?

Zien

Kun jij iets vinden tussen de planten wat dezelfde vorm heeft als dit figuur?

Zien

Ga op zoek:

Kun jij meer dan 5 verschillende kleuren groen vinden?

Of misschien wel meer?

www.denhaag.nl/jaarprogramma

Samenstelling

Gemeente Den Haag

Dienst Stadsbeheer

Archeologie & natuur- en milieueducatie
Prins Hendrikstraat 39
2518 HH Den Haag
milieueducatie.po@denhaag.nl

MEC Zuiderpark

Anna Polakweg 7
2533 SW Den Haag
(070) 353 29 96

MEC Kornoelje

Kornoeljestraat 117
2564 LP Den Haag
(070) 325 79 68

MEC Schildershoeve

Teniersplantsoen 83
2526 MS Den Haag
(070) 389 03 67

MEC Reigershof

Reigersbergenweg 280
2592 EZ Den Haag
(070) 353 33 49

[@milieueducatie](https://twitter.com/milieueducatie)